

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИСТЕЦВО В КУЛЬТУРІ СУЧАСНОСТІ

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31 серпня 2018р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Мистецтво в культурі сучасності
Викладач	Синишин Лілія Орестівна
Контактний телефон викладача	0974401515
Е-mail викладача	lilia-if@ukr.net
Формат дисципліни	денна / заочна
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS; 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться дистанційно та на практичних заняттях в аудиторії згідно розкладу.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Мистецтво в культурі сучасності» вивчається студентами спеціальності «Середня освіта» на четвертому курсі у сьомому семестрі і покликана забезпечити засвоєння знань, навиків та умінь з основ викладання сучасних аспектів образотворчого мистецтва, розвиток образного сприйняття і художньої культури у найрізноманітніших проявах.</p> <p>Органічний розвиток образотворчих здібностей студентів відбувається в процесі теоретичного і практичного засвоєння програмового матеріалу, психолого-педагогічних та композиційних особливостей дітей середнього віку в процесі активної творчої діяльності. Методи художньо-графічного і мистецтвознавчого аналізу є основним у формуванні творчої свідомості студента. Засвоєння практичних навиків роботи, оволодіння ораторськими здібностями і прийомами є важливим компонентом у програмі з підготовки майбутніх вчителів.</p> <p>По завершенні курсу та захисту бакалаврської роботи студент отримує кваліфікацію: «вчитель образотворчого мистецтва.»</p>	
3. Мета та цілі курсу	

Метою вивчення курсу: є здобуття базових знань умінь і навичок, здатність формувати систему знань про закономірності культурного процесу та розвитку мистецтва, засвоєння загальнолюдських культурних цінностей, збагачення духовного світу, формування моральних і естетичних потреб.

Завдання: здатність характеризувати особливості художньої культури в різні історичні епохи з глибоким і конкретним аналізом мистецьких творів в його ідейно-художній єдності, в розгляді твору як вияву історичного процесу розвитку світового та вітчизняного мистецтва в тісному зв'язку з минулим і майбутнім, у показі єдності й національного та світового і загальнолюдського.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- види і жанри мистецтва, витоки художньої культури та особливості образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та дизайну;
- визначні пам'ятки архітектури, скульптури та живопису;
- характерні особливості мистецьких творів;
- напрями та течії в художній культурі й мистецтві;
- особливості сучасного українського та світового мистецтва та культури.

Вміти:

- викласти теоретичні засади культури, визначити передумови її виникнення, тенденції розвитку та основні закони функціонування;
- розкрити специфіку мистецтва, визначити її роль у формуванні культури.

4. Результати навчання (компетентності)

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах та у процесі навчання за спеціальністю.
- здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською - державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ - у навчанні і на практиці; здатність використовувати засоби художньої виразності у сучасному полікультурному просторі.
- здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному процесі.
- Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі.
- Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.
- Здатність до практичної художньої діяльності.
- Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.
- Здатність застосовувати засоби образотворчого мистецтва в процесі естетичного виховання школярів.
- Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості оволодіння основами образотворчості в середніх загальноосвітніх закладах з поглибленим вивченням образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання з навчальної дисципліни:

- планувати процес навчання образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі та позашкільному закладі, здійснювати організацію і проведення позакласної роботи з відвідування виставок, майстер-класів, музеїв, мистецьких фестивалів тощо
- здатність формувати уявлення про сутність, види та жанри мистецтва, вміння фахово орієнтуватися у сучасному світовому та українському образотворчому просторі, засвоєння системи мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах
- розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду опанування художніми вміннями та навичками, здатність до практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності
- володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки, створення художнього образу та консультування творчих особистостей в процесі освітньо-практичної діяльності
- формування художньої компетентності - здатності реалізувати свій естетичний потенціал (знання, уміння, досвід, особистісні якості) на практиці для успішної художньо-професійної діяльності, усвідомлюючи відповідальність за її результати
- здатність оцінювати історичну та соціокультурну ситуації в Україні та сучасному світі, розширення загального кругозору майбутнього вчителя та підвищення його інтелектуального рівня
- розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва
- здатність до засвоєння фундаментальних знань з комп'ютерних технологій, та вміння застосувати їх у професійній діяльності
- виховання світоглядних уявлень і ціннісних художніх орієнтацій, розуміння зв'язків мистецтва з природним і предметним середовищем, життєдіяльністю людини, зокрема сучасними технологіями та засобами масової інформації

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годинам
Лекції	26
практичні	4
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
7	014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)	4	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------	---------------	----------------	---------------------

Тема 1. Виникнення авангардистських течій і спроби їх представників відобразити в художніх формах суб'єктивне сприйняття дійсності.	лекційне	[3, 4, 9, 28]	Вивч. іл. 3 б. матер.,2год.		протягом тижня
Тема 2. Фовізм та творчість А. Матіса.	лекційне	[16, 24, 30, 31]	Вивч. іл. 3 б. матер.,2год.		протягом тижня
Тема 3. Кубізм та творчість П. Пікассо.	лекційне	[5, 8, 9, 10]	Вивч. іл. 3 б. матер.,2год.		протягом тижня
Тема 4. Неопластицизм П. Мондріана.	лекційне	[16, 17, 24]	Вивч. іл. 3 б. матер.,2год.		протягом тижня
Тема 5. Теорія супрематизму К. Малевича.	лекційне	[16, 21, 19, 27]	Вивч. іл. 3 б. матер.,2 год		протягом тижня
Тема 6. Експресіонізм - В.Кандінський, Ф.Марк.	лекційне	[11, 16]	Вивч. іл. 3 б. матер.,2год.		протягом тижня
Тема 7. Футуризм Т. Марінетті та Северині.	лекційне	[16, 23]	Вивч. іл. 3 б. матер.,2год.		протягом тижня
Тема 8. Дадаїзм. Проблема предмета у творчості М. Дюшана. Аналіз творчості К. Швітерса.	лекційне	[8, 9]	Вивч. іл. 3 б. матер.,2год.		протягом тижня
Тема 9. Сюрреалізм: теорія та практика. Творчість Р. Магріта, С. Далі.	лекційне	[16, 27]	Вивч. іл. 3 б. матер.,2год.		протягом тижня
Тема 10. Україна – творчість М. Бойчука та його школи. Харківський конструктивізм та творчість В. Єрмілова.	практичне	[3, 4, 9, 28]	створ. іл. 4 б. матер.,2 год		протягом тижня
Тема 11. Теорія постмодерну.	лекційне	[16, 24, 30, 31]	Вивч. іл. 2 б. матер.,2год.		протягом тижня
Тема 12. Поп-арт: Е. Уорхол,	лекційне	[5, 8, 9, 10]	Вивч. іл. 2 б. матер.,2год.		протягом тижня

Р.Раушенберг, Р.Ліхтенштін, К.Олденбург. Тема 13. Концептуальне мистецтво творчість Й. Бойса.	лекційне	[16, 17, 24]	Вивч. іл. 2 б. матер.,2год.		протягом тижня
Тема 14. Опарт В. Вазареллі.	лекційне	[16, 21, 19, 27]	Вивч. іл. 2 б. матер.,2год.		протягом тижня
Тема 15. Соц-арт у Росії. Мистецтво «гарячої хвилі» на Україні. Творчість А. Савадова, О. Голосія, О. Гнілицького.	практичне	[11, 16]	створ. іл. 4 б. матер.,2 год		протягом тижня

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі оцінювання поетапності виконання практичних та самостійних робіт.
Вимоги до письмової роботи	В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота за матеріалами лекційного курсу.
Семінарські (практичні) заняття	навчальним планом не передбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі заліку й екзамену. Залік проводиться за результатами поточного оцінювання поетапності практичних робіт та у формі оцінювання практичної роботи на кафедральному перегляді; Екзамен проводиться у комбінованій формі; – у письмово-усній формі; – та модульного контролю. Модульний контроль проводиться у формі суми балів за: – поточне оцінювання практичних занять; – контрольну роботу;

	<p>– оцінювання КСР. Екзамен виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру за всіма видами робіт, передбачених навчальним планом.</p>
--	--

7. Політика курсу

Вивчення мистецтва культури в сучасності як академічної дисципліни дає необмежені можливості для творчого розвитку студентів і позитивно впливає на формування творчих якостей та високої художньої культури. В процесі навчання студент вміє розрізняти розрізняти стилі та напрямки в сучасному мистецтві; аналізувати сучасні художні твори мистецтва; викласти теоретичні засади культури, визначити передумови її виникнення, тенденції розвитку та основні закони функціонування; розкрити специфіку мистецтва, визначити її роль у формуванні культури. Принципи навчання базуються на поступовому засвоєнні навичок студентів з аналізу об'єктивних закономірностей організації мистецтва культури в сучасності.

Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. Неприпустимі плагіат та списування. У випадку порушень – реагування згідно положень https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc Обов'язкове виконання практичних завдань. Пропущені лекційні заняття відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри. Пропущені практичні заняття, незалежно від причин пропуску, студент відпрацьовує в позаурочний час, попередньо узгоджений з викладачем. Слід наголосити, що місія курсу - виявити у студентів бажання свідомого вивчення та опанування того чи іншого виду мистецтва, створити відповідне тло для формування у студентів системи компетентностей, передбачених навчальною програмою. Успішне засвоєння студентами курсу відкриває їм шлях до реалізації власних творчих задумів від виконання дизайнерських проектів до виконання в матеріалі, а також дає змогу застосовувати набуті знання, уміння й навички в художньо-педагогічній діяльності. Виходячи з цього, поведінка студентів має відповідати високій репутації університету.

8. Рекомендована література

1. Архітектура: Короткий словник-довідник. – К.: Будівельник, 1995.
2. Базен Ж. История истории искусства: От Вазари до наших дней. – М.: Прогресс – Культура, 1994.
3. Вёльфлин Г. Ренессанс и барокко. – СПб.: Азбука-классика, 2004.
4. Галич М. История доколумбовых цивилизаций / Пер. с исп. Г. Г. Ершовый и М. М. Гурвица; Вступ. ст. Ю. В. Кнорозова. – М.: Мысль, 1990. – 407 с.
5. Горюнов В., Тубли М. Архитектура эпохи модерна: Концепции. Направления. Мастера. – СПб.: Стройиздат, 1992.
6. Дмитриева Н.А. Краткая история искусств. – М.: 1996, Т.1. – 320 с.: ил.
7. Иконников А. Архитектура XX века: В 2 т. – М., 2001.
8. Історія української архітектури. – К.: Техніка, 2003.
9. Керрам К. Боги. Гробницы. Учение. Роман археологии. – СПб., 1994.
10. Кленгель-Брандт Є. Вавилонская башня. – М., 1991.
11. Кленгель-Брандт Є. Древний Вавилон. – Смоленск, 2001.
12. Крыжицкий С. Архитектура античных государств Северного Причерноморья. – К.: Наукова думка, 1993.
13. Культура Средневековья и Возрождения: Хрестоматія / Укладач Н.Л. Перська. – Х: Факт, 1998. – 352 с.
14. Лебедева Г. Новейший комментарий к трактату Витрувия «Десять книг об

архитектуре», - М., 2003.

15. Нелюта А. М. Словник образотворчого мистецтва. – Харків, 1996. – С. 290.
16. Ничкало С. А. Короткий тлумачний словник. – К. «Мистецтвознавство», 1999. – С. 68..
17. Панофский Э. Готическая архитектура и схоластика. – СПб.: Азбука-классика, 2004.
18. Печерський В.В. Українська спадщина: Історико-культурологічні ессе. – К., 2004. – 340 с. (Інститут проблем сучасного мистецтва)
19. Печерський В.В. Курс історії архітектури. Методичний посібник з дисципліни «Всесвітня історія архітектури» для студентів мистецтвознавчої спеціалізації вищих навчальних закладів. – К.: Видавництво Інституту проблем сучасного мистецтва, 2006.
20. Постолова Н.В. Пластичні мистецтва: Посібник.– Херсон, 2006.– 63 с.
21. Рославец Е. Н. Живопись Франции XVII—XVIII веков.—К.: Мистецтво, 1990.— 221 с.
22. Стародубцева Л. Архитектура постмодернізму: Історія. Теорія. Практика. – К.: Спалах, 1998.
23. Тетяна Ябловська: Живопис. Графіка: Альбом / Авт.-упоряд. І.Бугаєнко. – К.: Мистецтво, 1991. – 176 с.: іл.
24. Тимофієнко В. Нариси всесвітньої історії архітектури. – Т. 1. – Кн.. 1. – К.: КНУБА, 2000.
25. Рудницька О. П. Українське мистецтво у полікультурному просторі: навч. посіб. Київ : Екс Об, 2000. 208 с.
26. Художня культура України: Навч. посібник / Л. М. Масол, С. А. Ничкало, Г. І. Веселовська, О. І. Оніщенко: за заг. ред. Л. М. Масол. Київ : Вища шк. 2006. 239 с.; іл.
27. Шевнюк О.Л. Українська та зарубіжна культура. К., 2003.
28. Шейко В.М. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ - початок ХХІ ст). У 2 т. Х., 2001.

Викладач доц. Синишин Л. О._____